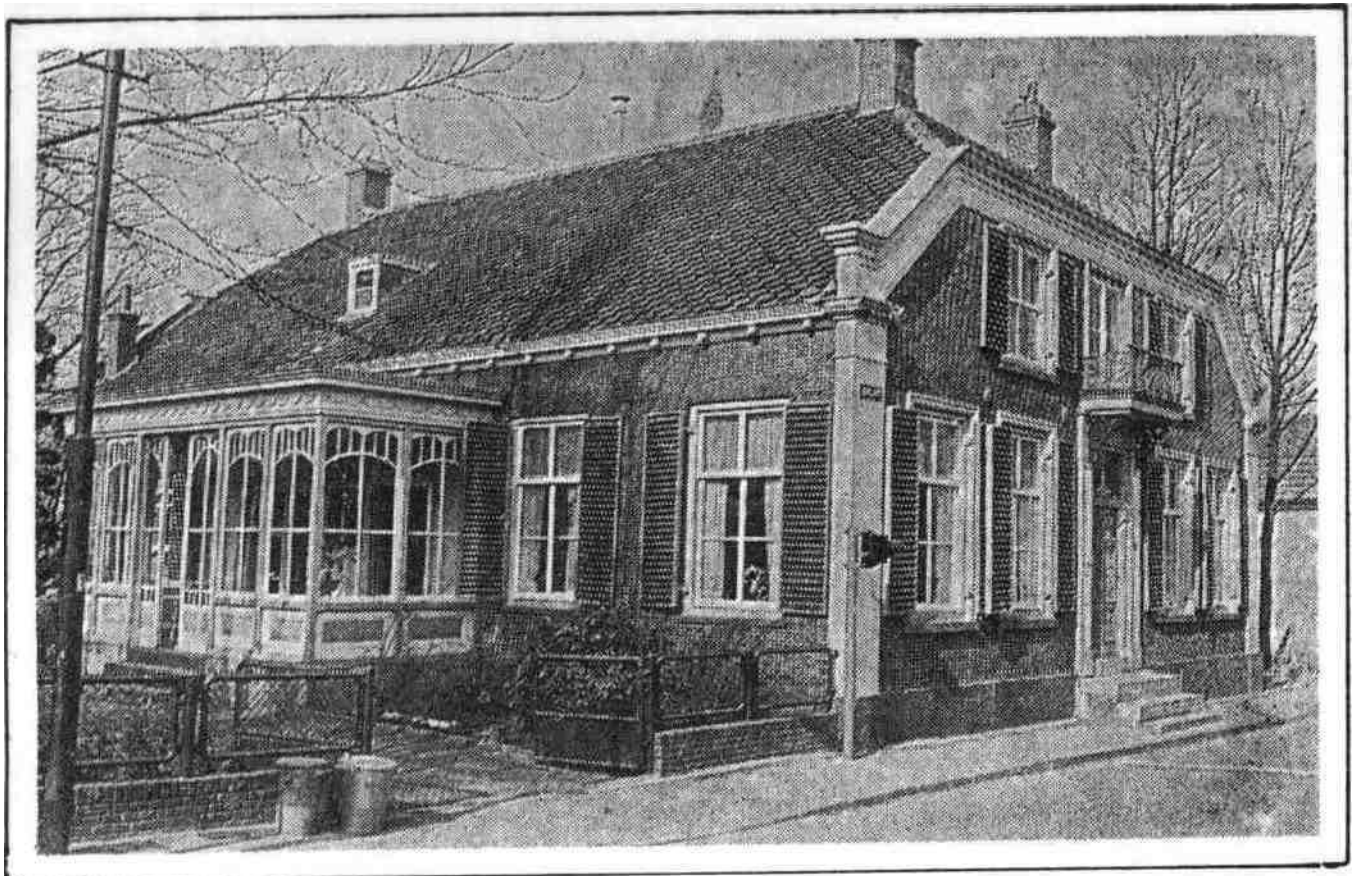

De Proostkoerier

1993

Burgemeesterswoning te Mijdrecht omstreeks 1950

Historische Vereniging "De Proosdijlanden"

De Proostkoerier

INHOUDSOPGAVE:

Inhoudsopgave.....	pag.	1
Van de Voorzitter.....	"	3
Mijdrecht vroeger en nu.....	"	5
Burgemeesterswoning aan het Hofland.....	"	11
De justitie van toen.....	"	14
Ziekenhuis II.....	"	15
Jan Everse Goeknegt.....	"	16
De "Toerist".....	"	18
Ontsluiting van de Hoeken (III)	"	19
Redactioneel.....	"	24
Archeologie.....	"	25
Documentatie.....	"	27
De Secretaris.....	"	29
Veenmuseum.....	"	30
Welkom aan nieuwe leden	"	32

Sluitingsdatum kopij voor het juni-nummer
dinsdag 1 juni 1993

Redactie commissie:

L.Claassen, Th. De Schrijver en F.J. de Wit

Redactieadres:

L.Claassen
Pr. Margrietlaan 54
3641 HE Mijdrecht
tel.:02979-83512

8^e jaargang no. 1 - maart 1993

VAN DE VOORZITTER

VAKATURE IN HET BESTUUR

Het bestuur werd in december geconfronteerd met een vakature. De heer Th. De Schrijver heeft helaas om gezondheidsredenen met ingang van 1 januari 1993 moeten bedanken als bestuurslid. Vanaf de oprichting in 1984 heeft hij deel uit gemaakt van het bestuur. Het is voor ons maar zeker voor hem spijtig dat hij juist om deze reden zijn bestuurszetel heeft moeten verlaten. Het bestuur is hem dankbaar voor hetgeen hij op bestuurlijk terrein voor de vereniging heeft gedaan. Het is daarom gelukkig dat hij op het punt van de bibliotheek en de Proostkoerier actief kan blijven.

Theo, hartelijk dank!

De vakature De Schrijver moet echter weer worden ingevuld en dat is een zorg voor ons bestuur en voor de leden.

Wie wil er deel gaan nemen aan het besturen van onze vereniging?

Gaarne aanmelden bij de voorzitter!

MONUMENTENZORG

In de afgelopen tijd is er toenemende onrust te constateren onder mensen in de gemeente die de bescherming van monumenten een goed hart toedragen. Dat is verheugend omdat hiermede is bewezen dat het historisch besef bij de bevolking van de gemeente De Ronde Venen groeiende is. Ingezonden stukken in plaatselijke bladen liegen er niet om. Over de inhoud geven we geen waardeoordeel. Maar als men dan in één van die bladen het verslag leest van een zeer oppervlakkig en onaangekondigd telefonisch onderhoud met radio De Ronde Venen, dat de Historische Vereniging er niets aan kan doen, dan is dat niet goed begrepen.

Dé vereniging kan niets doen aan de directe bescherming van monumenten want dat is een taak van de gemeenteraad en van burgemeester en wethouders. Maar aan het signaleren van allerlei zaken wordt in voorkomende gevallen wel degelijk aandacht besteed. Zo is door het bestuur b.v. aangedrongen op de totstandkoming van de gemeentelijke monumentenverordening en de goede restauratie van de monumentale Burgemeester de Voogtbrug (de brug van Pos). Voorts is aangeboden behulpzaam te zijn bij

het provinciaal Monumenten Inventarisatie Project (M.I.P.) en ook het zitting nemen in een gemeentelijke monumentencommissie behoort tot de wensen.

Tevens heeft het bestuur mede naar aanleiding van de presentatie op 15 januari 1993 van het M.I.P. een onderhoud aangevraagd om met het college van burgemeester en wethouders over een aantal historische en culturele zaken en het zal zeker niet vrijblijvend hierover een discussie aan gaan. Over de uitslag van dat gesprek zal in de eerstkomende algemene ledenvergadering met onze leden worden gediscussieerd.

Een misverstand moet uit de weg worden genomen : de Historische Vereniging is geen pressiegroep en mag dat ook niet worden. Dat stemt niet overeen met de doelstellingen van de vereniging. Hiervoor zijn andere organisaties beschikbaar, zoals de Bond Heemschut en de Vereniging Menno van Coehoorn, die op het terrein van de bescherming van monumenten de nodige cultuurhistorische en juridische kennis in huis hebben. Dit laatste ontbreekt bij onze vereniging.

MONUMENTEN INVENTARISATIE PROJECT

Op basis van de nieuwe Monumentenwet hebben de provincies in Nederland met subsidie van het rijk de monumentale panden tot stand gekomen tussen 1850 en 1940 (de zogenaamde jongere bouwkunst) geïnventariseerd. De provincie Utrecht heeft dat echter niet beperkt tot genoemd tijdvak maar heeft in die inventarisatie ook opgenomen de gebouwen van voor 1850.

Bij de vaststelling van de monumentenverordening in 1991 heeft de gemeente zich voorgenomen de M.I.P. als leidraad te gaan gebruiken voor het samenstellen van een gemeentelijke monumentenlijst.

Zoals reeds vermeld is de M.I.P. op 15 januari j.l. in het kasteel "De Hooge Vuursche" te Baarn gepresenteerd. Op de inventarisatie van de gemeente De Ronde Venen komen in totaal bijna 250 bouwwerken voor. Bij oppervlakkige beschouwing van de inventarisatie blijkt reeds dat deze zeker nog niet volledig is en daarom niet zondermeer geschikt is om te kunnen dienen als leidraad voor de vast te stellen monumentenlijst van de gemeente. Er zal zeker nog aanvulling noodzakelijk zijn.

Het bestuur gaat er bij burgemeester en wethouders op aandringen de procedure voor de vaststelling van de monumentenlijst thans spoedig te starten en af te ronden zodat de beschermbare panden ook werkelijk de bescherming verkrijgen die zij behoeven.

VEENMUSEUM

Met het bestuur van het Veenmuseum "Op Hoop van Zegen" zijn in de afgelopen tijd nadere afspraken gemaakt. Als eerste en in de tijd urgentste zaak is overeengekomen, dat getracht zal worden met ingang van het nieuwe toeristenseizoen het museum weer regelmatig open te stellen voor bezoekers. Op de werkzaamheden van de daartoe ingestelde werkgroep wordt elders in deze editie nader ingegaan.

Er zijn ook afspraken gemaakt over het functioneren van het museum in de toekomst. Want het is nodig dat meer zaken worden geregeld dan alleen het functioneren van het museum in het komende zomerseizoen. Voor aler van een museum kan worden gesproken dat door de gehele gemeenschap wordt gedragen en dat aanspraak kan maken op financiële ondersteuning van rijk, provincie en gemeente alsook van het plaatselijke bedrijfsleven zullen nadere maatregelen nodig zijn. Hiertoe zullen de bestuurlijke structuren van het museum moeten worden aangepast aan een nieuwe situatie.

Bovendien zullen naast de activiteiten van het Veenmuseum andere museale ontwikkelingen tot stand moeten komen. Hierbij kan eventueel worden gedacht aan het stichten van een oudheidkamer c.q. streekmuseum in het Antoniushuis waarin ook de museale bezittingen van de vereniging kunnen worden ondergebracht. In dit verband valt het te overwegen om onze zeer dure behuizing in het Prinsenhuis te verruilen voor een onderkomen in het Antoniushuis.

Daarnaast zal er naar worden gestreefd het bestaande museum te integreren in een nieuwe overkoepelende bestuurlijke organisatie, uiteraard met behoud van rechten, maar met als doel het behoud van het Veenmuseum ook in de toekomst zeker te stellen. Een dergelijke organisatie moet volledig zelfstandig gaan functioneren met de volledige sympathie van de Historische Vereniging maar zonder daarvoor Verantwoordelijkheid te dragen.

Door landelijke bezuinigingsdrift is het binnen de museale wereld helaas gebruik geworden op grote schaal vrijwilligers in te schakelen. Dit zal ook in onze gemeente noodzakelijk zijn en blijven.

Voor de eerstkomende tijd hebben zich reeds een aantal vrijwilligers aangemeld maar meer vrijwilligers zijn natuurlijk **altijd** van harte welkom. Is het soms niet leuk om, na een gedegen opleiding door vakmensen op het gebied van de verveningen, rondleidingen te gaan verzorgen in het Veenmuseum? Belangstellenden kunnen zich opgeven bij de secretaris de heer P.A. van Golen, Herenweg 23 te Vinkeveen, tel. 02972 - 1672.

DE WERKGROEPEN

Binnen de vereniging zijn een aantal werkgroepen ingesteld, die elk een deel van het werk op zich nemen. Vrijwel alle werkgroepen zijn onderbezet, zodat aanvulling door actieve leden nodig is. Het betreft de volgende groepen;

Bibliotheek en documentatie

Taak: Het beheer van de eigen bibliotheek en het verzamelen van documenten waaronder krantenknipsels.

Archeologie

Taak: Het onderzoek naar plaatsen waar gezien de historie opgravingen succesvol kunnen zijn, het voorbereiden en uitvoeren van opgravingen en de nazorg van vondsten.

Genealogie

Deze werkgroep is in oprichting. Het is voorstelbaar dat beoefenaars van de genealogie belangstelling hebben voor deze werkgroep en daarvoor in het komende seizoen een cursus willen organiseren.

Heemkunde en monumentenzorg

Taak: Beschrijving van al dan niet verdwenen bebouwing, waardoor oude en reeds verdwenen situaties gereconstrueerd kunnen worden alsmede en het registreren en bewaken van monumentale bebouwing.

Belangstellenden voor deze werkgroepen kunnen zich melden bij de secretaris de heer P.A. van Golen, tel. 02972 - 1672.

De voorzitter,

P.C. Grundmann.

Het toekomstige Raadhuisplein van Mijdrecht, tegenover het vernieuwde Gemeentehuis

Er is in de laatste tijd, zowel in de plaatselijke pers als in de politiek, nogal wat te doen geweest over de afbraak van diverse oude panden o.a. ten gunste van nieuwbouw in onze gemeente. Het gaat er daarbij voornamelijk om dat het weinige dat ons nog rest, zo goed mogelijk voor het nageslacht bewaard zou moeten blijven.

Tja, daar zit natuurlijk veel in, hoewel de realiteit gebiedt op te merken dat vernieuwing nu eenmaal onvermijdelijk is en dat in een aantal gevallen het oude zal moeten wijken voor het nieuwe, hoe spijtig dat soms ook kan zijn. Natuurlijk zijn er ook uitzonderingen, waarbij het om zodanig "oud" gaat dat behoud geboden moet zijn. Onze Historische Vereniging en vele andere verenigingen in den lande met ons, proberen de soms bestaande afbraakwoede in goede banen te leiden, maar moeten er dikwijls mee volstaan de op verdwijnen staande objecten op foto, film of video vast te leggen, zodat althans de afbeelding voor de toekomst bewaard blijft.

Gelukkig deden onze voorvaderen dat ook al en daarom kunnen wij U in deze kolommen van tijd tot tijd laten zien hoe het vroeger in onze huidige omgeving was. Daar kunt ook U de komende generatie mee helpen door gebouwen of andere objecten in Uw omgeving die dreigen te verdwijnen, te fotograferen en een afdruk van zo'n opname aan onze documentatie-

commissie ter beschikking te stellen voor latere publicaties.

De Krom

Goed, ditmaal komt Mijdrecht aan bod en beginnen wij onze beknopte geschiedschrijving bij "De Krom" aldaar.

De Krom is een begrip dat al in geschriften uit de 18e eeuw voorkomt. Er was vroeger in Mijdrecht ook een dorpslied waarin De Krom wordt genoemd. De tekst van dit simpele en korte lied drukken wij hierbij af als curiosum.

Mijdrechts Dorpslied

*De Meijert, de Meijert op De Krom
daar staat een planken huysje
soldaatje keer je eens om
en voor dat planken huysje
daar staat een groenedeur
wie daar in wil
wie daar in wil
daar zit een grendel veur.*

Vele van onze lezers zullen zich misschien afvragen waar De Krom is. Het is een oude benaming van de bocht (krom) waar de Dorpsstraat overgaat in Prinses Beatrixlaan, die weer uitkomt op de Hoofdweg. Een afbeelding van de situatie omstreeks 1925 vindt U hieronder (afb.1).

Zo zag de Beatrixlaan eruit in 1925

Ten opzichte van nu onherkenbaar, niet waar?

De boerderij van Jan Eykelhoff aan het einde van de weg was tevens de tijdelijke gereformeerde kerk, die later naar de Prins Bernhardlaan is overgeplaatst en daar, in een later vernieuwde en gemoderniseerde versie, nog steeds staat.

De Blokjesbrug

Had U wel eens van de Blokjesbrug gehoord? En waar komt die naam vandaan? Wij hebben het niet kunnen ontdekken. Weet U het?

Het was de brug, waarvan links vooraan op afbeelding 1. nog een deel te zien is. De verbinding dus van de Dorpsstraat, resp. Bozenhoven (Bosch en Hove, toen), via de Prinses Beatrixlaan met de polder.

Er was toen nog veel water in het oude dorp; dat is later grotendeels gedempt. Terug naar de Krom. Voorheen sprak men ook wel van de Mijdrechtsche Krom, dit ter voorkoming van verwarring met de Wilnissse Krom, zijnde de bocht in de Herenweg aldaar.

De Muziektent

De Krom was in de twintiger jaren in Mijdrecht een belangrijk en bekend punt, want daar stond ... DE MUZIEKTENT (zie afb.2). Deze werd o.a. bespeeld door het toen ook al bestaande VIOS. Bij de periodieke uitvoeringen verzamelden zich daaromheen honderden mensen waardoor "het verkeer" op het kruispunt volledig werd geblokkeerd.

Op het aldaar aanwezige ANWB-bord is op de foto nog juist te lezen dat het hier de 'uitvalsweg' naar Gouda, 29,2km en Leiden, 32.4km, betrof.

De herhaalde stremming van het verkeer - er waren toen nog nauwelijks alternatieve routes beschikbaar - was een van de redenen dat de tent omstreeks 1936 werd verplaatst naar de grote tuin achter de toen

leegstaande villa van wijlen mevrouw Van Wieringen. Deze was gelegen aan de Dorpsstraat op de plaats waar nu Huize Avondlicht staat.

Mevrouw Van Wieringen was een van de zeer bekende persoonlijkheden in het dorp die in 1932 overleed en in haar testament had bepaald dat haar villa nog 10 jaar na haar dood moest blijven bestaan. Wel mocht de gemeente gebruik maken van de tuinen rondom het fraaie gebouw (zie afb. 5).

Vandaar de plaatsing van de muziektent op een eilandje in de vijver achter het grote huis.

Toen de villa in 1942 werd afgebroken verhuisde de muziektent naar het einde van de Stationsstraat en vond een plaatsje vlak over de ophaalbrug links. Net buiten het dorp dus.

Wanneer en waarom hij daar definitief is verdwenen hebben wij niet kunnen vaststellen. Onder onze oudere lezers zijn er vast die dat wél weten en wij zullen dat graag horen voor latere publicaties.

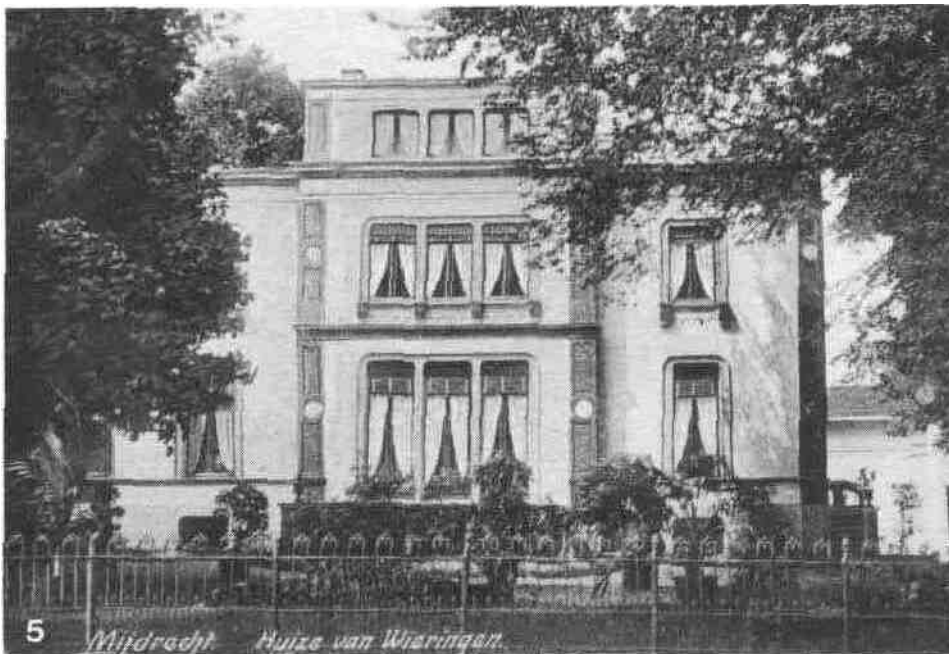
Overigens schijnt de muziektent, en dat was vroeger, vooral in de kleinere gemeenschappen, een belangrijk trefpunt, oorspronkelijk enige tijd gestaan te hebben in de Dorpsstraat voor het toenmalige huis van de familie Gille. Dat huis stond toen op de plaats waar nu Blokker is gevestigd en lag wat naar achteren. Vermoedelijk zocht men rond 1920 naar een wat ruimere locatie en zo kwam

de muziektent bij De Krom terecht. Waar of niet waar?

Op de afbeelding 2 die uit ongeveer 1915

moet dateren, zien wij verder aan de rechterkant de boekhandel Verwey, met daarnaast het pand van bakker Verboom.

De winkel van Pieneman

Op afbeelding 3 is links nog juist een randje van de muziektent te zien en daar staat op de hoek het pand van de sigarenhandelaar Pieneman. Achter de winkel had de fa-

Toen en nu

milie een klein, eigen sigarenfabriekje!
Op de foto zien wij een broer van bakker Verboom, in bakkers-tenuue, naast 'opa Pieneman' die in de deuropening staat.
De heer J.Th.Verboom is lid van onze vereniging en heeft ons als geboren en getogen Mijdrechtenaar veel gegevens kunnen verstrekken, waarvoor ook op deze plaats onze dank.

Het Pieneman-pand werd in 1920 gebouwd, nadat de aanwezige bebouwing, die op foto 2 te zien is, was gesloopt (toen dus ook al!).

Afbeelding 4 toont ons de situatie van nu

en U ziet dat het Pieneman-pand qua uiterlijk na bijna 75 jaar nauwelijks is veranderd.

Een item voor de komende Monumentenlijst?

Op afb.3 ziet U verop in de Dorpsstraat een klok aan de gevel. Daar was toen de horlogewinkel van Rijkenberg gevestigd, met daarnaast de kleermaker Vergeer.

Aan het einde van het rijtje ziet U nog juist het

bekende café/restaurant Het Rechthuys.

Op afbeelding 6 een duidelijker prent daarvan uit ongeveer 1910. Het uithangbord vermeldt: stalhouderij en uitspanning. Men

kon er dus ook met paarden terecht.

De klok van Rijkenberg hing toen nog niet buiten, wel een uithangbord waarvan de tekst helaas niet is te lezen.

In het huis tegenover Het Rechthuys was de sigarenwinkel van Hogerhout gevestigd. Links van zijn woning, de laatste in een rijtje, stond het vroegere gemeentehuis uit 1872.

Tegenover de ingang van het Gemeentehuis en die van het Rechthuys, was toen het huis van de notaris Van der Heyde, omringd door een grote tuin. Dit huis is later

Dorpsstraat omstreeks 1910

bewoond door architect Van Walbeek, die het geheel grondig in 17e eeuwse stijl heeft laten restaureren en thans woont daar de familie Koedam Jr.

Een pand recht tegenover het nieuwe gemeentehuis, met een monumentaal uiterlijk, o.a. door zijn merkwaardig geschakelde klokgevels, dat zeker bewaard zal blijven. Met enige tussenbewouwing aan de linkerkant van de Dorpsstraat, vervolgens het grote huis van dokter Van den Berg dat volgens een onlangs gepubliceerde uitspraak van wethouder Tijsseling NIET gesloopt zal worden. Prima. Ook een monument dus!

Zeer geschikt voor een museum of oudheidkamer, waar onze gemeente zo langzamerhand zeker aan toe is.

De Hervormde Pastorie

Daarnaast was de kapper Hoogendoom (thans juwelier Koek) en het grote herenhuis van de fam. Balk (thans HUBO), gevolgd door de pastorie van de Hervormde Kerk (afb. 7); later omgezet in een behuizing voor de Kruisvereniging en tenslotte afgebroken ten gunste van de Zeeman-winkel. Naast de pastorie zien wij op de foto het huis van G. den Hertog (later verbouwd tot winkel voor achtereenvolgens Van Kreuning en de fa. Groenendijk, thans apotheek). De heer G. den Hertog was destijds - ca. 1920 - directeur/eigenaar van de achter zijn woning gelegen kettingkastenfabriek. Een stukje van het uiterlijk van die houten fabriek, die later naar de Croonstadllaan is verplaatst, ziet U aan ommezijde op afbeelding 8, compleet met de aan het dak gemonteerde bel, die diende om schaft- en andere fabriekstijden hoorbaar te maken. De zeer oude woning op deze afbeelding

dateert uit ca. 1860 en lag achter het zojuist genoemde huis van G. den Hertog, aan het steegje dat daar te zien is. Zijn broer D. den Hertog schijnt daarin gewoond te hebben. Zo zagen de oude huisjes er dus vroeger uit in Mijdrecht, compleet met een waterput voor de deur. Sommige oudere inwoners herkennen dit soort huisjes zeker nog wel. Het getoonde exemplaar is pas in de twintiger jaren gesloopt. De familie D. den Hertog verhuisde toen naar het winkelpand aan de Dorpsstraat grenzend aan hun oude huis. Op afbeelding 7 is een stukje van de leerdoek- en zeildoeken-winkel van D. den Hertog te zien (thans dierenhandel Plooy). Als textielhandelaar was hij o.a. leverancier van het plaatselijke ziekenhuis waarover U elders in deze editie nog wat meer kunt lezen.

In de winkel was eerst nog de rijwielandel van Winters gevestigd, die verhuisde naar het pand op de hoek van de huidige Irenealaan bij de dorpsbrug. Het pand is inmid-

Dorpsstraat Mijdrecht ±1920

dels flink verbouwd en daarin is nog steeds een rijwielzaak gevestigd en wel van Blom. Later (1933) heeft de familie Van Spengen in het Hertog-pand een winkel in huishoudelijke en elektrische artikelen gehad, voor-

dat zij naar de overkant, naast de spaarbank, verhuisden. Thans is in het enige malen verbouwde pand Van Spengen een textielzaak gevestigd.

Vervolgens kwam op het rijtje aan de linkerkant van de Dorpsstraat het woonhuis en de winkel van de fam. V.d.Hurk in manufacturen, met daarachter de bewaarschool van mevr. Van Wieringen. Vervolgens het al eerder genoemde huis van Gille; daarachter lag de bekende korenmolen.

Vandaar dat de winkelgalerij naast de huidige winkel van Blokker, nu de Molenhof heet. Vroegere was daar een straatje naar de molen van Gille.

Alles weg!

En zo ziet U maar hoeveel er in nauwelijks 75 jaar allemaal kan verdwijnen en veranderen en dat gaat zo maar door. Daarom deze geschiedschrijving voor ons nageslacht.

Oud-Mijdrecht met de ketting kastenfabriek op de achtergrond

Informatie gevraagd

De volgende keer zullen wij proberen om de Dorpsstraat en Hofland verder af te werken. Mochten onze lezers daarbij behulpzaam kunnen zijn met fotomateriaal of informatie over de toenmalige toestand, dat wil zeggen de situatie na ca. 1900, dan houden wij ons daarvoor natuurlijk graag aanbevelen,

(Met dank aan de familie Den Hertog te Wilnis voor het in bruikleen geven van fotomateriaal en aan Mevr. Hamme en Dhr. Hoogendoorn voor hun informatie).

De burgemeesterswoning aan het Hofland

te Mijdrecht door Fred de Wit

Toen D. Haitsma op 1 september 1971 tot burgemeester van Mijdrecht werd benoemd, nam hij met zijn gezin zijn intrek in de uit het jaar 1857 daterende burgemeesterswoning aan het Hofland nr. 1

Het was een ouderwetse woning welke eigenlijk niet meer aan de eisen voldeed die in de zeventiger jaren aan een woning moesten worden gesteld. Zijn voorganger, burgemeester Van der Haar, had dit eveneens zo

Binnenlandse Zaken een brief gezonden met de volgende klachten. De woning was weliswaar vrij groot, maar de hoge vertrekken op de begane grond - twee woonkamers, een slaapkamer, een spreekkamer en de keuken -

De burgemeesterswoning van Mijdrecht/Wilnis in een lommerrijke omgeving omstreeks 1920. Op de voorpagina het uit 1857 daterende gebouw in de vijftiger jaren, nu al voorzien van een stoplicht op de stoep voor de ophaalbrug

aangevoeld en was daarom in 1960 naar de huuradviescommissie gestapt, omdat hij vond dat de huur van f1286,40 per jaar, die hij moest betalen, veel te veel was ten opzichte van het geboden woongenot. Naar aanleiding hiervan werd aan de minister van

waren door de onpraktische wijde en doorgeroete rookkanalen, alsmede tengevolge van de grote ruimte onder de vloeren, moeilijk en slechts met hoge kosten te verwarmeren. De keuken en de slaapkamer boven de kelder, gelegen op het noorden, beschikten

vanwege de belendende gebouwen slechts over schaars daglicht.

De vier slaapkamers op de zolderverdieping onder de bekapping waren van hout opgetrokken. Op een van de slaapkamers bevond zich een vaste wastafel en onder de schuine bekapping was een geïmproviseerd badkamertje van 1 1/2x3 meter gemaakt. In dat badkamertje bevond zich een vaste wastafel, een closet alsmede een badkuip. Daarachter was een grote holle zolderruimte. In de gehele woning had men last van vochtverschijnselen. Het was dan ook geen wonder dat het gezin Haitsma niet met juichkreten deze woning betrok. Opknappen zou heel veel geld gaan kosten en toch niet het resultaat opleveren dat men ervan zou verwachten. De energiekosten zouden, ook bij een restauratie, de pan uit blijven rijzen. Het huis kwam niet voor op de Rijksmonumentenlijst en had geen bijzondere cultuurhistorische waarde. Wel was het plaatsbepalend voor de wijze waarop de gegoede burgerij de afgelopen 100 jaar in Mijdrecht had gewoond en had het een stoep zoals ook de woning van de dokter, de dominee, de pastoor en de notaris een stoep hadden. De gemeenteraad nam daarop het besluit om de woning te slopen en op dezelfde plek een nieuwe dienstwoning te bouwen. Hierover is nogal wat te doen geweest en in een televisie-uitzending van de V.P.R.O. werd dit zelfs een kwestie die daardoor in het land algemene bekendheid kreeg. Tegenstanders van dit besluit vonden namelijk dat een dienstwoning uit de tijd was en dat burgemeesters maar zelf een woning moesten kopen. Ook in Wilnis heeft deze kwestie gespeeld. Op zichzelf was dit geen nieuwe visie want in 1920 liet het raadslid Zuidervaart dit geluid in eerste instantie ook al bij de aankoop van dit pand horen. De meerderheid van de raad dacht er echter anders over en de oude woning werd afgebroken om plaats te maken voor een nieuwe. De oude woning, hoewel in 1857 gebouwd, kwam in 1920 pas in gemeentelijk bezit. De woning was in 1915 in het bezit gekomen van mevrouw Cornelia van

Wieringen, een ongetrouwde dame, die in Mijdrecht woonachtig was. Niet te verwarren met mevrouw van Wieringen-van Soest, die een groot herenhuis bezat aan de andere kant van de brug in de Dorpsstraat. In de raadsvergadering van 16 januari 1920 deelde burgemeester Padmos, die toen in Wilnis woonde en slechts een jaar in functie was, mede dat hij was benaderd door notaris Willemstijn te Uithoorn die hem mededeelde dat mevrouw Comelia van Wieringen gaarne zou zien, dat het haar in eigendom toebehorende huis, dat thans bewoond werd door de veearts De Ruiter, doch zeer vele jaren daarvoor als burgemeesterswoning had gefungeerd, weer de bestemming van burgemeesterswoning kreeg, en het daarom voor een billijke prijs aan de gemeente wilde afstaan. De eerste prijs die genoemd werd was f10.000,-, welke later teruggebracht werd tot f9.000,-. Aan de burgemeester persoonlijk wilde zij het pand zelfs voor het bedrag van f8.000,- afstaan. Nadat de burgemeester verklaard had dat hij bereid was het pand te betrekken, werd eenstemmig besloten tot aankoop over te gaan als de prijs van f8.000,- kon worden bedongen. De heer De Ruiter werd de huur opgezegd en burgemeester Padmos verhuisde van Wilnis naar Mijdrecht waardoor de woning wederom door een burgemeester werd bewoond. Gedurende vele jaren had burgemeester De Voogt hier gewoond. Tot zijn dood op 27 december 1900 heeft hij het ambt van burgemeester uitgeoefend. Hij stierf 75 jaar oud. In 1874 verwierf hij dit pand van zijn schoonvader Klaas van Wieringen sr. Het is echter mogelijk dat hij het huis ook al voor die tijd heeft bewoond. Na zijn dood kwam het pand via zijn dochter Adriana in bezit van Comelia van Wieringen. Op 3 november 1943 werd burgemeester Padmos door de Duitse bezetter met onmiddellijke ingang ontslagen en vervangen door de N.S.B.-er Doude van Troostwijk, die uit Loenen kwam. Deze eiste de ambtswoning op en burgemeester Padmos kreeg drie dagen de tijd om te vertrekken. Hij nam toen zijn intrek in het huis van juffrouw De Vries, een

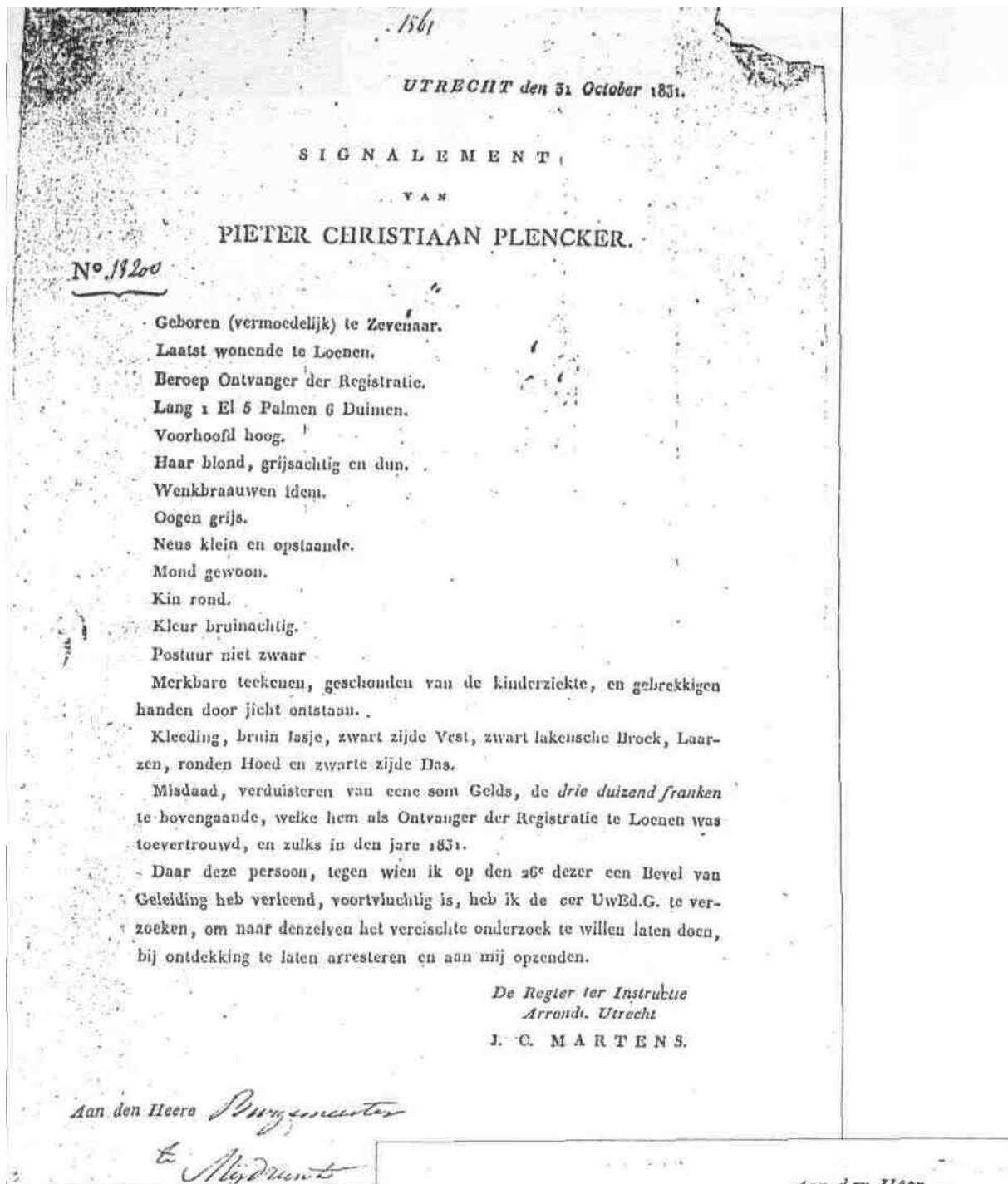
onderwijzeres van de Christelijke lagere school in Bozenboven. Het huis was ook tegenover de school gelegen. Zoon Piet van burgemeester Padmos was ernstig ziek en moest zelfs per ambulance naar het nieuwe adres worden vervoerd. Even zag het er naar uit dat de familie Padmos op Dolle Dinsdag, in september 1944, het huis aan het Hofland weer kon gaan betrekken. De N.S.B.-burgemeester was namelijk spoorlags gevlucht en het huis stond leeg. In de tuin van het huis werd toen de Nederlandse vlag gehesen en het Wilhelmus werd door de aanwezigen ingezet. De geallieerde opmars werd helaas vertraagd en Doude van Troostwijk keerde weer terug. Door verraad kwam hij er achter wat zich gedurende zijn afwezigheid in zijn huis had afgespeeld en daardoor moest de zoon van burgemeester Padmos nog enige tijd onderduiken. Hoe kwam men in 1920 aan het geld voor de aankoop van de burgemeesterswoning aan het Hofland? Wel, hierover gaf de raadsvergadering van 16 januari 1920 eveneens duidelijkheid. Men had toen juist het Kerkklaantje, een openbare weg die evenwijdig liep aan de Kerkstraat, verkocht aan de directie van de koekfabriek "De Lindeboom" die de fabriek daar ter plekke wilde uitbreiden. Besloten werd daarom de opbrengst van de Kerkklaan en het Ziekenhuisje op het Hofland, dat buiten

Nog een opname van de burgemeesterswoning, ditmaal uit 1930. Het is nu winter en de houten brug is intussen vervangen door een ijzeren constructie. De palen met bovengrondse leidingen zijn inmiddels verdwenen. Rechts is de rijwielhandel van Winters (tegenwoordig Blom).

gebruik was gesteld en eveneens was verkocht, te bestemmen voor de aankoop van de burgemeesterswoning en het daarvoor te kort komende bedrag te lenen van mevrouw Cornelia van Wieringen tegen een rente van 5% per jaar. Na de pensionering van burgemeester Haitisma is de nieuwe woning nog enige maanden verhuurd geweest. Het huis heeft ook nog enige tijd leeg gestaan en is zelfs gekraakt. Na de herindeling verkoos burgemeester Boogaard een eigen woning en werden de dienstwoningen van de burgemeesters van Wilnis, Vinkeveen en Mijdrecht aan particulieren verkocht.

Gegevens voor dit artikel zijn ontleend aan het gemeentearchief van Mijdrecht met medewerking van de gemeentearchivaris Ton Haagen en de familie Padmos.

De justitie van toen

Een arrestatiebevel uit 1831, met de bijbehorende adressering, compleet met een oud poststempel van Utrecht. De verdachten werden toen niet 'voorgeleid', maar "opgezonden".

MANUFACTUREN, BEDDEN EN MATRASSEN, BUCKSKING, STOFFEN, GAREN EN BAND, GLAS- EN AARDWERK. VERLICHTINGSARTIKELEN.		
MIDRECHT, 23. Sept. 1915		
NOTA VOOR de Gemeente Mijdrecht VAN D. DEN HERTOG.		
31. Mei	1 kegel	f. 0.05
	2 linnen wollen dekens	16.00
	1 extra linnen deken	3.00
	2 linnen lijken	2.60
	3 1/2 kapok	2.10
1 Juni	1 wollen deken	8.50
	1 linnen molton deken	1.60
	2 3/4 wille dekens	7.00
	1 1/2 linnen lijf	5.75
	1 pbeuld lijf	1.85
	2 1/2 kapok	16.50
	10 el. bl. loostijf	6.00
	molton, waslijken, koozen	0.90
3 Juni	1 wollen deken	8.50
	1 molton	3.00
	2 3/4 kapok	1.50
	1 koozenlijf	1.30
	1 el. loostijf	0.60
	molton, waslijf, koozen	0.30
3 Juli	3 linnen dekens	2.10
8	1 stroommatras	2.90
		f. 92.05
D. den Hertog.		

Ziekenhuis II

Na onze publicatie over het Mijdrechtse ziekenhuis in onze voorgaande editie (pag.27), stromen de gegevens binnen.

Zo weten we nu dat de heer D. den Hertog op 23 september 1915 een rekening van f.92.05 naar de gemeente Mijdrecht zond voor geleverde dekens, tijken en andere textielproducten in mei, juni en juli van dat jaar. Er was toen sprake van een tyfus-epidemie en waarschijnlijk moesten de bedden van de vertrekkende of gestorven patiënten telkens worden vernieuwd vanwege het besmettingsgevaar. Men noemde het ziekenhuis in die dagen ook wel heel onparlementair: "het tyfus-huis". Ook de fa. Van Yperen leverde destijds stroommatrassen aan het ziekenhuis.

Toen de epidemie voorbij was besloot de gemeente het ziekenhuis te verkopen en dit gebeurde omstreeks 1919. Een van de toenmalige huurders hebben wij onlangs gesproken en die vertelde ons dat het huis een tijdlang in het bezit is geweest van de fa. Verwey die daarvoor een huur van f.3.50 per week vroeg. Er was echter sprake van veel achterstallig onderhoud en dit leidde er in de dertiger jaren toe dat het gebouw werd gesloopt. Einde van een tijdperk!

Oplossing

In de Proostkoerier nr.3 van september 1992 schreef ik een artikel met als titel: "Uit het dagboek van een dorpsdokter". Omdat in dat dagboek uitvoerig was ingegaan op de opbrengst van kaas en de verkoop van een koe door een zekere Treur, opperde ik de veronderstelling dat dokter De Bruijn een boerderij bezat. Welnu, deze veronderstelling blijkt juist te zijn geweest. Hij bezat zelfs meerdere boerderijen!

Ons lid mevrouw Van der Gronde-Visser hielp mij aan gegevens waaruit bleek dat het hier ging om de boerderij Molenland 4, welke in 1915, na het overlijden van mevrouw De Bruijn in 1914, door de erfgenamen werd geveild. Koper was Evert Treur, wiens nakomelingen nog steeds in het bezit van de boerderij zijn.

Dokter De Bruijn bezat onder andere ook nog de boerderij David en de Reus te Zevenhoven en nog een boerderij te Mijdrecht. Deze laatste boerderij werd gekocht door Johan Peter Engel. Op de hierbij opgenomen foto is de boerderij Molenland 4 ter zien in de huidige staat.

Fred de Wit

De fraaie boerderij aan het Molenland 4

Jan Everse Goeknegt en een stukje familiegeschiedenis

door Hein Röling, Mijdrecht

In de Proostkoerier van december 1992 stond een artikeltje van de heer G.H. van Zanten over een incident voor het huis van Jan Eversen Goedknegt in 1732. Hij eindigde met de vermelding dat hij niet wist of het tussen Jan en Marritje nog wat geworden was. Ik kan U melden dat zulks niet het geval is geweest!

Bij het uitzoeken van de stamboom van mijn grootmoeder, Anna Comelia Egbers, geb. Mijdrecht 07.03.1873, overl. Vinkeveen en Wavervecn 22.04.1921, was ik terecht gekomen bij Coenraad Egbers. Bij diens overlijden in Wilnis op 02.07.1811 wordt vermeld dat hij 78 jaar was. In Mijdrecht en Wilnis wordt in 1733 en 1734 echter geen Coenraad geboren. Verder zoeken deed het vermoeden rijzen dat zijn vader wel eens Evers zou kunnen heten. Dat vermoeden werd bij later onderzoek bevestigd. Hij bleek namelijk een zoon te zijn van de bovenvermelde Jan Erversen

Goedknegt.. Waar Jan Everse Goeknegt geboren is, is (nog) niet bekend. Mogelijk wel in Mijdrecht-Wilnis, want daar wonen rond 1730 ook nog een broer en twee zusters. Hij moet dan wel geboren zijn voor 1703, aangezien in het RK doopboek vanaf mei 1703 zijn naam niet voorkomt. (In die dagen konden nog maar weinig mensen lezen of schrijven en de wél- schrijvenden waren daardoor nog al eens slordig met de spelling; het kon door de betrokkenen als regel toch niet worden gecontroleerd. Vandaar dat het de ene keer gaat over Eversen, dan over Everse of over Evers en men heeft het dan toch steeds over dezelfde. Ook bij Goeknegt en Goedknegt is dat het geval - Red.).

Jan Everse Goeknegt trouwt op 17.05.1725 in de RK kerk in Mijdrecht-Wilnis (waar verder alle doop- en huwelijksvermeldingen zijn ingeschreven) met Ariacntje Comelis Groen. Op 24 oktober in dat jaar wordt het eerste kind geboren, een dochter Jannetje. Tussen 1726 en 1731 volgen nog drie dochters allen ingeschreven als Everse. In 1732 dochter Elisabeth Everse Goedknegt en op 18.03.1734 tenslotte Everardus Everse Goeknegt.

Zijn vrouw overlijdt daarna en op 4 september 1735 hertrouwt hij met Trijntje Jacobs. Er worden uil dat huwelijk nog vier kinderen geboren, waarvan er drie als Everse en een als Evers Goedknegt worden ingeschreven.

Everardus (Evert) Everse Goe(d)knegt gaat zich ten tijde van zijn huwelijk op 05.01.1762 met Aartje Hoogerwerf uit Wilnis, Coenraad Egbers noemen. Waarom? We moeten het antwoord op die vraag schuldig blijven. Het laten vallen van de toenaam "Goedknegt" is wel te verklaren. Zijn vader zal die naam als een erenaam hebben ervaren.

Voor zijn zoon, die vanaf zijn huwelijk als zelfstandig veenman vermeld wordt, is die toevoeging echter niet meer van toepassing. Hij zal het eerder belastend hebben gevonden. Coenraad krijgt ook weer 10 kinderen, de eerste al op 20 maart 1762.

Als getuige (testes) bij de doop van zijn kinderen zijn vier keer een broer of een zus van hem genoemd en die worden dan steeds vernield als Evers. Echter bij de doop van zijn laatste zoon Willcm, op 20.02.1784, is er sprake van Geertruy Egbers als getuige. Bij de inschrijvingen in het doopboek van zijn op 06.09.1764, 15.03.1767 en 17.09.1771 gedoopte kinderen, is duidelijk te zien dat naderhand de naam Evers is veranderd in Egbers. Bij het overlijden van Coenraads zoon Evert, geboren in 1771 en overleden te Wilnis op 10.02.1841, wordt als de naam van zijn vader opgegeven Evert Egbers!

Coenraad Egbers is de stamvader van alle Egbersen in Mijdrecht-Wilnis. Momenteel zijn dat er niet zoveel meer. Via zijn dochters en kleindochters is hij echter verwant met vele echt Wilnisser families, o.a. De Graaf - Van der Meer - Van Wijngaarden - Bank - Van Leeuwen - Twaalfhoven - De Zwart - Kooyman - Veerhuis - Driehuis - Van Zijl. ^

Een van zijn nakomelingen is Hein Egbers, geb. 20.07.1808, overleden 24.11.1884. Op het in 1875 gemaakte naambord van de bestuurders van Wilnis, treffen wij zijn naam aan als lid van het veenderijbestuur van Wilnis-Veldzijde: als lid van de Gemeenteraad en als hoofdingeland van de Polder Westveen. Hij is drie keer gehuwd geweest en had in totaal 19 kinderen. Hij was, net als veel van zijn naaste familieleden - werkzaam in het veen en de turf. Na het beëindigen van het veenderijwerk was men ook werkzaam als veehouder. Het laatst op de enkele jaren geleden afgebroken boerderij aan het Molenland, waarvan Piet Mouris de laatste bewoner was.

Voor de liefhebbers van genealogie drukken wij liieniaast een deel van de stamboom af waarin veel van de in dit verhaal voorkomende gegevens zijn terug te vinden.

Geraadpleegde bronnen: Rijksarchief, Utrecht
Gcm.archief Wilnis

Everse
Evers Goedknecht
Egbers

I

Tannetje Eversen
* Mijdrecht 24.10.1725

Raltje Everse
* Mijdrecht 13.11.1726

Claesje Everse
* Mijdrecht 22.12.1727
+ " 03.01.1728

Maarten Eversen
x Pleuntje Crelis

Hendrikje Everse
* Mijdrecht 16.03.1731

Elisabeth Everse
Goedknecht
* Mijdrecht 19.11.1732

Jan Everse Goedknecht
x Mijdrecht 17.05.1725
Ariaantje Cornelis Groen

Everardus Everse
Goedknecht
Coenraad Egbers
* Wilnis Mijdrecht 18.03.1734
+ Wilnis 62.07.1811
x Mijdrecht 05.01.1762
Aartje Hoogerwerf
* Wilnis ~ 14.09.1741

Gertrudis Everse
* Mijdrecht 03.07.1736

Evert Jan Everse
* Mijdrecht 28.11.1737

Gertrudis Everse
* Mijdrecht 09.04.1739

Jacobus Everse
Goedknecht
* Mijdrecht 09.04.1740

Marritje Everse
Goedknecht
x Mijdrecht 17.02.1740
Laurens Hendriks
Krook

Trijntje Everse

Hendrik
* 20.03.1762 + 09.02.1823
x 05.12.1784 Elisabeth
Boswater/Boswaarde
* 1765 + 28.01.1820

Antje * ~ 06.09.1764

Jan
* 15.03.1767 + 21.09.1827
x 12.10.1801
Maria Groden heer

Antje * 21.03.1769
x 24.08.1795
Dirk van de Laan

Evert
* 17.09.1771 + 10.02.1841
x 08.05.1798
Raltje de Jong
* 23.08.1773 + 14.03.1832

Willem 05.05.1776

Wijntje * 28.07.1777

Wijntje
* 25.02.1779 + 05.10.1819
x 05.12.1800
Jan van Wijngaarden

Willem
* 20.02.1784 + 01.05.1847
x 01.05.1822
Joh. van de Linden
* 17.07.1787 + 24.05.1855

Ariaantje
~ 04.04.1787 + 29.12.1849
x 03.02.1761 Crelis v. Zijl
* + 05.09.1859
Henricus
Adrianus ~ 24.09.1794

Aartje - 01.03.1802
Hendrikus II
* 15.04.1803 + 09.04.1870
x 15.04.1827 Joanna
Steffens + 25.05.1842
x 08.02.1843 Sofia v. Dam
Coen ~ 24.11.1805

Jan ~ 06.12.1808

Willem * 09.04.1799
Koen * 26.11.1800 III
+ 10.11.1866 x 05.05.1825
Wilhelmina v. Wijngaarden
+ 08.08.1836
2 x 07.02.1838 Agatha Donice
Raltje * 15.03.1802
+ 12.01.1865 x 02.05.1827
Louw Driehuis
Matje * 16.01.1804
x 08.11.1824 Cornelis
deGroot
Antje * 16.06.1806
+ 26.08.1875 x 02.05.1827
Cornelis de Zwart
Hendrik IV
* 20.07.1808 + 24.11.1884
x 13.04.1834
Margaretha Twaalfhoven
* 13.12.1815 + 10.07.1841
2 x 28.01.1842
Annaatje v.d. Heijden
* 21.05.1813 + 20.01.1859
3 x 26.10.1859
Cornelia Verhoekt
* 1822 + 22.10.1878

Klaas
* 26.10.1810 + 17.01.1865
Geertje * 10.04.1813
x 10.05.1837
Hermanus v. Wijngaarden

Tannetje
* 19.05.1823 + 10.01.1831
Evert
* 15.10.1825 + 20.06.1829
Hein
* 04.02.1828 + 05.02.1828
Raltje
* 07.08.1829 + 31.01.1866
x 27.09.1853
Gerrit Veerhuis
+ 13.08.1857

Evert
* 01.10.1832 + 16.04.1859
Tannetje
* 13.02.1834 + 18.12.1837
Johannis
* 05.04.1838 + 28.02.1839
Johanna * 29.06.1839
+ 03.02.1875 x 06.05.1870
Adrianus v. Waayen

De "TOERIST"

Wie herkent deze foto uit 1937 ??

In de dertiger jaren was er in Mijdrecht een IJclub. Deze was gelegen in de polder naast Hofland ongeveer tegenover de plaats waar nu het garagebedrijf Van der Helm is gevestigd. Op het ijsclubterrein liet horeca-exploitant, G.L. van Beek omstreeks 1933 een houten bouwsel plaatsen dat hij als "koek en zoopie" ter ondersteuning van de ijspret wilde gaan gebruiken. Maar ook toen al lieten de winters soms verstek gaan en vandaar dat Van Beek op een gegeven moment bedacht dat de steeds drukker wordende provinciale weg waarschijnlijk een beter punt voor een pleisterplaats zou zijn dan de ijsclub. Zo werd dan het 'ijsclubgebouw' in 1937, onder de naam "De Toerist", overgeplaatst naar een terreintje langs de provinciale weg, op de plaats waar nu het "de Speeltuin" is gevestigd tegenover het karakteristieke kantoor van Johson Wax.

Voor de kosten behoefde het stijgende aantal toeristen of dagjesmensen een bezoek aan De Toerist niet te laten want volgens de hierbij eveneens opgenomen prijslijst, kostte een kop

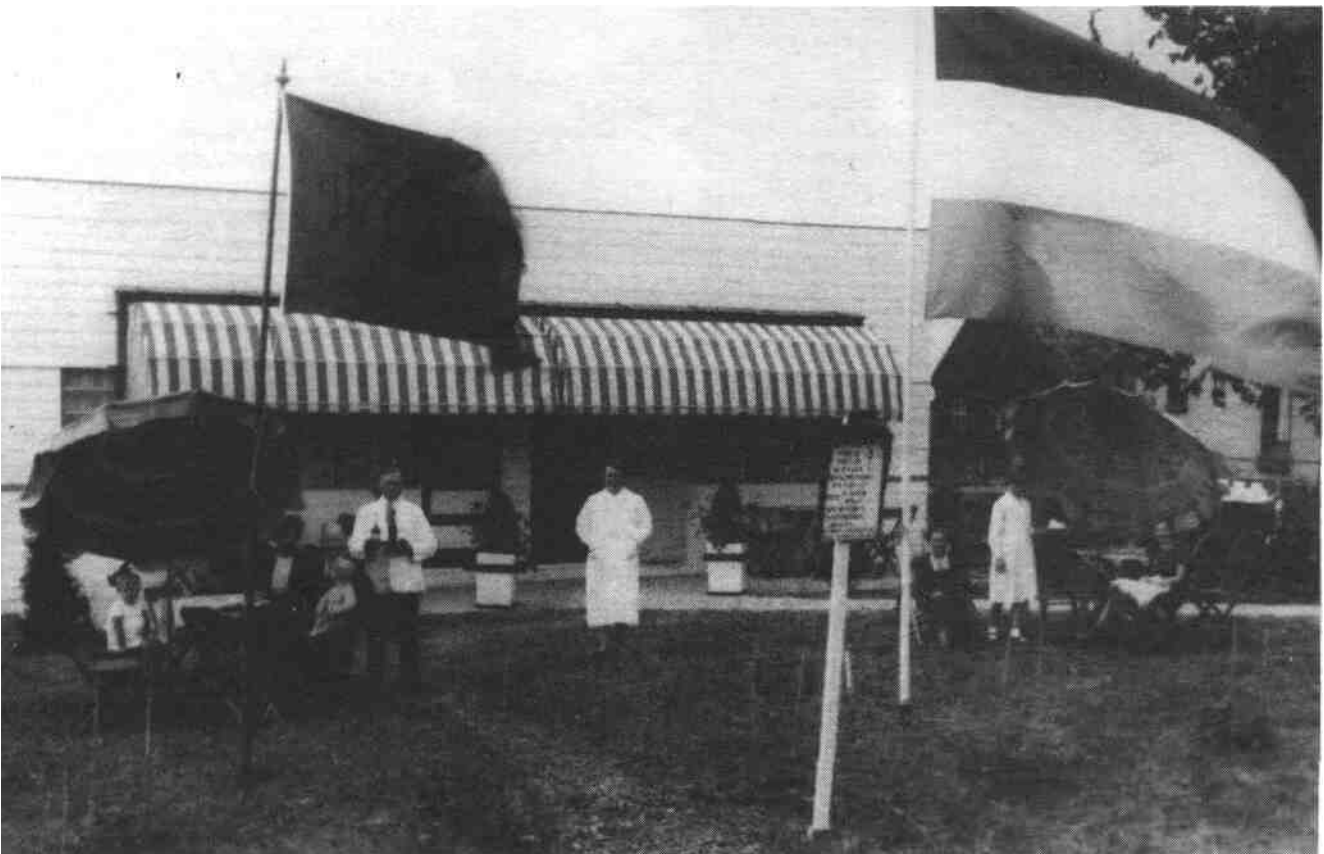
koffie toen 8 cent! En thee compleet voor 12,5 cent, was natuurlijk helemaal een luxe feest! Helaas is de kwaliteit van de ons verstrekte foto niet optimaal, maar we hopen dat sommigen onder U enkele personen toch zullen herkennen.

PRIJZEN CONSUMPTIE

THEE COMPLEET	12½ cent.
KOFFIE.	8 "
MELK	8 "
RANJA en GRENADINE	10 "
HERO PERL	20½ "
" FRAMBOZEN	20 "
" SINAS	20 "
" CASSIS	20½ "
" GRAPE FRUIT	20 "
COCA COLA	15 "
LAGER BIER	15 "
PILSENER BIER	20 "
GEVULDE KOEKEN	8 "
CHOCOLADE REEPEN	
SIGAREN — — CIGARETTEN	

Beleefd aanbevelend,

G. L. van BEEK - Mijdrecht

De Toerist te Mijdrecht na de opening in 1937. Wie is wie..... ??

De ontsluiting van de HOEKEN (III)

DE HOEK VAN SPENGEN

Bij onderzoek naar gebeurtenissen aan het begin van deze eeuw waarbij plaatselijke gekozen bestuurders betrokken zijn valt het steeds weer op hoe weinig inzicht en betrokkenheid er bestond bij de problemen waarmede individuen maar ook groepen van inwoners worstelden. Men was niet in staat te onderkennen of al dan niet algemene belangen aan de orde waren. Zelfs in de hechte boeren gemeenschappen, waaruit de meeste bestuurders afkomstig waren, was er weinig van begrip te bespeuren, zelfs als er agrarische belangen in het geding waren. Men ging er van uit dat een ieder zijn eigen problemen diende op te lossen. Uitbreiding van de bemoeienissen van de overheid was niet bespreekbaar alhoewel de landelijke ontwikkelingen daartoe wel aanleiding gaven.

De behoudende geest van de negentiende eeuw waarde nog rond op het platte land. Tekenend hiervoor was de opstelling van de waterschappen en gemeentebesturen. Binnen het gemeentebestuur van Wilnis waren bij de ontsluiting van de Hoek van Westveen en de Hoek van Spengen de boerenwethouders van Sevenhoven en Knigge notoire dwarsliggers. Ondanks deze negatieve houdingen is er ten aanzien van de ontsluiting van de Hoeken in die tijd reeds veel bereikt. De financiële inspanningen van de particulieren en de inzet van de Wilnise burgemeesters van Tricht en Fernhout hebben een tweetal afgesloten gebieden uit hun isolement verlost en daar was in die tijd moed voor nodig. Maar vooral de voor hem kwetsbare en onorthodoxe steilingname van de Kockengense burgemeester Calissendorff heeft de Hoek van Spengen aan een brug geholpen.

PARTICULIERE BRUG

Voor de aanleg van de Korenmolenweg en de Ir. Enschedeweg was Kockengen slechts te bereiken over de Wilnise Zuwe en de Geerkade. Men moest dan de weg volgen tot de Oudendam. Dit was voor velen die te voet of in later jaren per fiets gingen een behoorlijke omweg. Er bestond een kortere weg via de weilanden en het erf van de boerderij van de familie Plomp. Bij die hofstede was een particuliere tol gevestigd. Van deze weg werd al dan niet door de weilanden veelvuldig gebruik gemaakt. Men kwam dan altijd uit aan de Hoek van Spengen want er was geen andere begaanbare weg. Uit de opbrengst in 1915 van een pontje over de Geer kan worden afgeleid dat veel mensen gebruik maakten van deze weg. Over dit pontje en de later aangelegde brug gaat het volgende verhaal :

De ontsluiting van de Hoek van Spengen.

BRUG MOET WEG

Omstreeks het jaar 1900 kreeg de Wilnisser Gerrit Janmaat van het Grootwaterschap Bijleveld en Meerndijk vergunning om aan de Hoek van Spengen een tolbrug over de Geer te bouwen. Dit was ter vervanging van het pontje over dat water dat daar

reeds eeuwen dienst had gedaan. Het beheren en onderhouden van een brug bleek echter een aangelegenheid die door een particulier moeilijk op te brengen was.

De brug voldeed wel aan de verlangens van de gebruikers maar niet aan de eisen van het Grootwaterschap. De problemen met de brug werden zo groot dat het waterschap Janmaat bij brief van 26 juni 1915 Het weten dat het niet langer kon. De hovelingen en de daarbij behorende beschoeiingen verkeerden niet in een voldoende staat van onderhoud. De doorvaartbreedte van de waterafvoer was te smal en de doorvaartdiepte tussen de hovelingen was onvoldoende. Bovendien lagen de onderkanten van de brugbalken te laag. Janmaat werd aangezegd dat de brug voor 15 augustus 1915 moest zijn opgeruimd.

Tot zover leek het een particuliere aangelegenheid en was het probleem opgelost want Janmaat heeft zich niet verzet. Hij voldeed aan de aanschrijving en brak de brug af. Hoe weinig het waterschap zich van zijn verantwoordelijkheid ten aanzien van het verkeer bewust was mag blijken uit het feit, dat de heer Janmaat een nieuwe vergunning kon aanvragen voor een andere brug. Hierbij werd dus het algemeen belang ondergeschikt gemaakt aan de welwillendheid van een particulier. De vrees om financieel bij

De brug van Gerrit Janmaat omstreeks 1905. Hier nog in redelijke staat.

te moeten dragen zal wel de achterliggende gedachte zijn geweest.

Maar vanaf dat moment gingen de bewoners van de Geerkade onder Wilnis en die van Spengen onder Kockengen zich met de zaak bemoeien. Een drietal bewoners van de Geerkade richtten zich al voor 15 augustus 1915 tot burgemeester en wethouders van Wilm's met het verzoek zich in te spannen voor het behoud van de brug. Op 20 augustus besluit het college van Wilnis niets te doen want de brug was op dat moment toch al afgebroken. De zaak had zichzelf opgelost en daarmee was de kous af.

OPRICHTING VERENIGING

Echter niet voor de omwonenden want er ontstond behoorlijk verzet. Men was aangewezen op deze brug voor schoolbezoek, kerkbezoek en landbouwverkeer. Maar dat niet alleen, er werd ook veelvuldig gebruik gemaakt van deze verbinding door niet bewoners van het gebied. Aan de hand de opbrengst van het veerloon van het weer in gebruik genomen pontje kan worden berekend dat soms wel 400 wielrijders per week werden vervoerd, waarbij in acht moet worden genomen dat de streekbewoners van tolheffing waren vrijgesteld.

Het gevolg was dat veel mensen zich gingen roeren. In Wilnis was kennelijk op geen medewerking te rekenen, zodat de actie in Kockengen werd gestart. Onder aanvoering

van een tweetal Kockengense notabelen ontstond de

"Vereniging, opgericht ter verkrijging van een brug aan den Hoek van Spengen*."

Voorzitter werd de heer B. Calissendorff, burgemeester van Kockengen en secretaris de heer J. van Binsbergen, gemeentesecretaris van Kockengen.

De bestuurders van de vereniging gingen aan de slag om uit de ontstane impasse te geraken. Het grootste probleem bleek ook nu weer de financiën. Zowel het Grootwaterschap als de gemeenten Kockengen en Wilnis wilden kennelijk niet bijdragen want er kwam alleen uit particuliere bron geld beschikbaar. Zoals tien jaar eerder bij de Hoek van Westveen was geschied gebeurde ook hier weer. De omwonenden konden financieel opdraaien voor een algemeen belang. De oferbereidheid in de buurt was groot want reeds in korte tijd kwam er een behoorlijk bedrag beschikbaar. De actie beperkte zich echter niet tot de directe omgeving want de vereniging ging zeker voor die tijd zwaar geschat in stelling brengen n.l. de landelijke pers.

OPEN BRIEF IN DE KAMPIOEN

In december 1915 verscheen er in het orgaan van de A.N.W.B. "De Kampioen" een open brief aan de provinciale staten van Utrecht. Hierin werden de grieven uiteen gezet en vooral de opstelling van het waterschap moet het ontgelden. Ook wordt het

algemeen belang en het provinciale belang bij het onderhouden van deze verbinding naar voren gebracht. De brief mondt uit in een verzoek om in de kosten van de bouw van een brug een derde bij te dragen zodat op de brug geen tol- of bruggeld behoeft te worden geheven. Met de publicatie wordt wel bereikt dat in het vervolg de provincie zich met de zaak gaat bemoeien maar een bijdrage komt er niet. Ook van die zijde werd het algemeen belang niet onderkent. Ook uit financiële overwegingen?

RECHTSPERSOONLIJKHEID

De inzameling van het kapitaal loopt evenwel goed. Het belang van de bewoners van Spengen en de Geerkade is zo groot dat omtrent de jaarwisseling 1915 - 1916 een bedrag van meer dan f 3.000,— bij elkaar is gebracht. Van de schenkers zijn slechts enkele namen bekend t.w. uit Kockengen W. Buts, A. Versteeg, J. Hoogendoorn, A. van der Mei en C.P. Bogaard en uit Wilnis wed. J. Cazant, W. Versloot, C. Roeleveld, Th. Voorn en G. Janmaat, de eigenaar van de afgebroken brug. Wel gaat op een ander terrein de provincie moeilijkheden opwerpen.

Op het provinciehuis ging men op de formele toer want men had ontdekt dat aan de vereniging van de burgemeester en de secretaris van Kockengen de rechtspersoonlijkheid ontbrak. Naar aanleiding daarvan deelt men in een ambtelijke notitie mede, dat om die reden op de overdracht van de te

bouwen brug van de vereniging aan de gemeente geen goedkeuring van gedeputeerde staten kan worden verwacht. De provincie had het Juridische gelijk aan haar zijde maar ook dit formele bezwaar wist de vereniging praktisch op te lossen.

De gemeenteraad van Kockengen blijkt bereid het werk van de vereniging over te nemen, de brug te gaan bouwen en de bediening voor zijn rekening nemen onder voorwaarde dat de omwonenden het kapitaal op tafel leggen en de gemeente Wilnis de helft van de jaarlijkse kosten van onderhoud voor haar rekening neemt.

De bijdragen van de betrokkenen zullen dan als schenkingen van individuele burgers worden beschouwd en niet van de vereniging. Op 29 augustus 1916 worden de schenkingen tot een bedrag van f 3.450,— door de raad aanvaard en reeds op 16 september wordt de goedkeuring verkregen.

VOORBEREIDINGEN VOOR DE BOUW

Reeds in 1915, toen de aktie onder de bevolking op gang kwam, was contact gezocht met de architect H.A.J.C. Hissink uit Loenen en deze had een ontwerp voor de brug gemaakt dat de goedkeuring had verkregen van de betrokken waterschappen. Het werd een houten ophaalbrug van voldoende doorvaartbreedte voor de scheepvaart. Ook de waterdoorstroming was in het ontwerp ver-

Na de afbraak van de brug werd het pontje weer ingevoerd. Op deze foto uit 1916 varen er zelfs twee.

zekerd. Door de bouw van een voor- en een achterbrug verkreeg men over de gehele breedte van de Geer waterdoorvoer. Met de bouw van een houten brug koos men wel voor de goedkoopste oplossing maar d1t was, nu de betreffende overheden het Heten afweten, het meest realiseerbare. Bovendien moest men rekening houden met de tijdsomstandigheden. Hoewel Nederland neutraal was verkeerde Europa in een algemene oorlogstoestand waardoor allerlei materialen duur, schaars of zelfs niet te verkrijgen waren.

GEMOR UIT WILNIS

Het 1s tekenend voor de situatie dat het bestuur van de vereniging zich in niet aflatende ijver heeft ingezet voor het tot stand komen van een goede oeververbinding aan de Hoek van Spengen. Zij Het zich derhalve ook niet beïnvloeden door tegenslagen en aanmerkingen op de plannen. Bovendien was er tussen de burgemeesters Calissendorff en Fernhout positief contact over deze zaak. De bewoners van de Geerkade onder Wilnis blijken in totaal f 1.034,50 bijeen te hebben gebracht voor de bouw van de brug.

Aan de gemeente Wilnis was door de vereniging verzocht medewerking te verlenen aan de bouw van een nieuwe brug. De enige verplichting die Wilnis op zich behoefde te nemen was het betalen van de helft van de onderhoudskosten. Voor de eerste jaren werden die kosten op nihil geschat maar na verloop van tijd zou dat op kunnen lopen tot ongeveer f 100,— per jaar. De bijdrage van de gemeente Wilnis zou dus in het geheel per jaar maximaal f 50,— kunnen gaan bedragen.

De raad van Wilnis gaat mede door toedoen van de burgemeester op 31 maart 1916 akkoord met deze regeling mits de bediening voor rekening van de gemeente Kockengen komt. Wel wordt de vereniging in overweging gegeven de poort van de brug en de balans in ijzer uit te voeren omdat dit minder onderhoud vergt. Binnen het college van burgemeester en wethouders leverde de onderhoudsbijdrage nog problemen op omdat de wel heel zuinige wethouder Knigge een bijdrage van 1/3 gedeelte billijker vond. De andere leden van het college zijn het hiermede niet eens omdat Kockengen reeds de bediening van de brug op zich heeft genomen.

De vereniging schrijft echter tot grote ontevredenheid van de raad van Wilnis terug dat wijziging van de plannen niet meer kan omdat het Grootwaterschap Bijleveld en de Meerndijk reeds zijn goedkeuring heeft gegeven. De raad sputtert nog tegen maar men trekt zich er terecht niets meer van aan.

Tien jaar later krijgt Knigge evenwel nog zijn zin want in 1926 besluit de raad bij de behandeling van de begroting eenzijdig en zonder enige aanleiding de bijdrage te beperken tot 1/3 waarmee de gemeente Kockengen voor een voldongen feit wordt gesteld.

AANBESTEDING EN BOUW

In oktober 1916 waren de bijdragen van de omwonenden opgelopen tot f 4.100,— hetgeen voldoende was om de bouw te realiseren. Op dit resultaat was bij het aanbesteden niet gewacht want reeds op 26 september 1916 gaan burgemeester en wethouders tot aanbesteding over. De aannemer H. Schippers uit Loenen blijkt de laagste te zijn maar hij komt na een dag tot de ontdekking dat hij een misrekening heeft gemaakt. Hij verzoekt om ontheven te worden van de opdracht. Dit wordt toegestaan mits hij het verschil tussen zijn aanneemsom en d1e van zijn opvolger ad f 215,— als boete zal voldoen. Hiermede is iedereen tevreden. De opvolgende inschrijver is Cornelis van der Grift uit Harmelen voor een bedrag van f 3.990,—. Door oorlogstoestanden kan hij in verband met de stijgende prijzen van ijzer zijn aanneemsom slechts gedurende 4 dagen gestand doen. De gunning vindt daarom onmiddellijk plaats. Door gebrek aan materialen wordt de oplevering nog enigszins vertraagd maar in het voorjaar van 1917, na bijna twee jaren, ligt er toch een nieuwe brug. De Hoek van Spengen is daarmede definitief ontsloten.

VERHOUDING KOCKENGEN - WILNIS

Er blijven zich echter regelmatig problemen voordoen over het onderhoud van de brug. Zoals vermeld kort Wilnis in 1926 op de onderhoudsbijdrage. In de oorlogsjaren 1940-1945 moet op last van de bezetter de brug worden gerepareerd en in 1946 wordt de onderhoudsbijdrage van Wilnis verhoogd naar 40%.

De afstandelijkheid van Wilnis voor verantwoordelijkheden voor de brug is in feite onbehoorlijk. De rivier de Geer behoort tot het grondgebied van die gemeente. De gemeentegrens bevindt zich op de zuidelijke oever. Slechts een klein gedeelte van het zuidelijke landhoofd ligt op het grondgebied van de gemeente Kockengen.

Wilnis wilde kennelijk af van de kosten aan deze brug en trachtte op allerlei wijze zich eraan te onttrekken. De in voorbereiding zijnde aanleg van de Ir. Enschedeweg met de bouw van een verkeersbrug over de Geer wordt aangegrepen om zo weinig mogelijk kosten te maken. Men is van mening dat als die brug eenmaal in gebruik is de ophaalbrug gemist kan worden zodat grote reparaties aan en verzwaring van de brug achterwege kunnen blijven. Dit brengt de bewoners en het landbouwschap in het geweer die van mening zijn dat ondanks de nieuwe brug de bestaande brug niet kan worden gemist voor het lokale en het landbouwverkeer. Veel boeren hebben aan beide zijden van de Geer landbouwgronden en deze zouden onbereikbaar worden. In de discussie die hierop volgt haalt de gemeente Wilnis bakzeil. Op 20 mei 1964 oordeelt de raad van Wilnis dat de brug niet kan worden gemist.

Het gedurende jaren niet uitvoeren van onderhoudswerkzaamheden heeft tot gevolg dat een ingrijpende restauratie van de brug noodzakelijk wordt. Maar over de kosten wordt men het niet eens en er komt geen overeenstemming tot Wilnis aanbiedt de brug over te nemen en de onderhouds- en beheerskosten voor gezamenlijke rekening te nemen. Kockengen gaat hier onmiddellijk mee akkoord. Zodoende worden in 1965 de rollen omgedraaid. De technische adviseurs van de beide gemeenten de heren Droogers en

Dormaar komen met een raming van kosten die een ieder doet schrikken. Als de provincie Utrecht echter f 30.800,— subsidieert (50% van de kosten) dan worden de gemeenten het eens over elk een bedrag van f 15.400,—. De gemeente Wilnis voert hierop de herstelwerkzaamheden uit.

Maar ook dit was het einde niet want in 1992 doet zich weer een probleem voor. Inmiddels is de gemeentelijke herindeling van 1989 achter de rug en zijn het de gemeenten Breukelen en De Ronde Venen die de verantwoording dragen. De brug dient na ruim 25 jaar opnieuw te worden opgeknapt. Nu is het de gemeente Breukelen die problemen maakt en over de kosten in conflict komt het de gemeente De Ronde Venen. De raad van Breukelen heeft moeite met de hoogte van de herstelkosten en na een verhit debat gaat men schoorvoetend akkoord. En zoals men ziet ook hier herhaalt de historie zich.

P.C. Grundmann.

RECTIFICATIE

Een van onze lezers merkt op dat in het artikel over de Hoek van Westveen in de december 1992 editie van De Proostkoerier ten onrechte de naam wordt genoemd van burgemeester M. Fernhout. Dit is inderdaad een onjuiste vermelding. Tijdens de gehele periode van ontsluiting van de Hoek van Westveen bekleedde de heer W.L. van Tricht het ambt van burgemeesters in Wilnis. Om volledig te zijn: de heer van Tricht was burgemeester van 1901 tot 1910 en de heer Fernhout van 1914 tot 1919. Met dank voor de gemaakte opmerking.

Nieuwe Leden

Als bijlage bij deze uitgave vindt U een aanmeldingsformulier voor het lidmaatschap van onze vereniging. Probeer een of meer nieuwe leden aan te brengen en U ontvangt daarvoor niet alleen aardige attentie, maar U helpt ook mee o.a. Uw Proostkoerier in zijn huidige vorm in stand te houden of verder te verbeteren.

Redactioneel

Zoals U ziet zijn wij met deze 8e jaargang van ons blad overgestapt naar een uitvoering in twee kolommen. Volgens deskundigen bevordert dat de leesbaarheid en ook het aanzien.

Vindt U dat ook?

Zoja, dan gaan we ermee door. Zoneen, dan gaan wij bij de volgende jaargang weer terug naar de oude layout. U zegt het maar!

Kopij

Van de gelegenheid maken wij gebruik maar weer eens een poging te wagen om ook onze lezers aan het schrijven te krijgen.

Bij gesprekken tijdens vergaderingen, bijeenkomsten of elders, merken wij steeds dat er veel historische kennis onder onze leden schuilt en wij zouden U daarvan zo graag via de Proostkoerier deelgenoot willen maken. Dus nogmaals, schrijf Uw verhalen, liefst vergezeld van illustratie materiaal, op en stuur ze ons toe. Of, als niet zo sterk in het schrijven meent te zijn, vertel ons dan Uw verhaal en wij zullen graag proberen daarvan een artikel voor ons blad te maken. Doen!!

Paleografie

De cursus Paleografie (kennis van het oude Nederlandse schrift) die op 15 september 1992 is begonnen en die uit 12 lessen (eens per 14 dagen) bestond is al weer ten einde. Van de 21 cursisten die destijds zijn ingeschreven (het maximale aantal) waren er gemiddeld steeds 15 a 16 aanwezig. Zij vormden de vaste kern die het jammer vond dat de cursus voorbij was en velen van hen gaven te kennen belangstelling te hebben voor een voortzetting of een vervolgcursus. Het bestuur beraad zich thans over de mogelijkheden. Onze docent, de heer C. Koen, verbonden aan het Rijksarchief te Utrecht, heeft de cursisten op bekwame wijze ingewijd in de kennis van het oude Nederlandse schrift en het lesmateriaal steeds zoveel mogelijk op de regio weten af te stemmen, hetgeen de studie extra interessant maakte. In deze kolommen hebt U kunnen opmerken dat dit ook al kopij voor ons blad heeft opgeleverd.

Na afloop van de laatste les op 16 februari jl. is de heer Koen uitvoerig bedankt voor zijn inspanningen, hetgeen onze voorzitter - die ook tot de cursisten behoorde - vergezeld liet gaan van een boekenbon, met behulp waarvan onze docent zijn eigen bibliotheek weer enigermate zou kunnen uitbreiden.

Van zijn kant schonk de heer Koen onze bibliotheek een exemplaar van het boek "Staat van land en water" van Guus J. Borger over de Provinciale Waterstaat van Utrecht in de periode 1882 - 1982. Een alleraardigste geste die door ons zeer werd gewaardeerd.

Als er t.z.t. een nieuwe cursus komt dan hoort U daarvan zeker o.a. via dit blad.

-o-

Nieuwjaarsbijeenkomst

Op 13 januari werd in het Prinsenhuis onze traditionele Nieuwjaarsbijeenkomst gehouden. Helaas was het nogal onaangenaam weer en dat was waarschijnlijk de reden dat het bezoek tegenviel. Ongeveer 35 personen kwamen elkaar de beste wensen voor het Nieuwe Jaar aanbieden en konden vervolgens genieten van de dia-presentatie door de heer H. Rademaker over De Hoef.

U weet het nog: hij schreef onlangs het fraaie boekje "Een wandeling langs de Kromme Mijdrecht" (intussen uitverkocht!) en van veel van het daarin voorkomende materiaal toonde hij ons dia's, vergezeld van een deskundige toelichting.

Al met al een geslaagde avond.

Ledenvergadering

Als alles volgens plan is verlopen dan vindt u als bijlage bij deze editie een agenda voor onze Jaarlijkse Ledenvergadering die op woensdagavond 21 april in het Prinsenhuis zal worden gehouden. Naast de gebruikelijke jaarstukken komt daarin o.a. de samenwerking met het Veenmuseum aan de orde. Er is namelijk een uitspraak van de ledenvergadering nodig om op de ingeslagen weg te kunnen voortgaan. Zorg dus dat U erbij bent om Uw steentje te kunnen bijdragen aan deze voor onze verenging belangrijke ontwikkeling. Meteen noteren in Uw agenda svp.!

Archeologie

VAN DE GRAAFPLOEG

In de vorige editie van ons blad hebben wij beloofd verslag te doen van de opgravingen in de Kerkstraat te Mijdrecht. Zoals een ieder heeft kunnen zien is het mooie ongeveer 125 jaar oude schoolmeestershuis afgebroken. Ooit betond er de hoop om van dit bouwwerk een oudheidskamer of museum te kunnen maken. Het heeft helaas niet zo mogen zijn. Tot de afbraak was besloten om plaats te maken voor ouderenwoningen. Wel hebben we drie dagen de **tijd** gekregen om archeologisch onderzoek te doen. Drie dagen is natuurlijk veel te kort en zeker voor dit perceel als men bedenkt dat dit mogelijk één van de meest belovende plekjes was van Mijdrecht.

Volgens de eerste kadastrale gegevens uit 1832 was het perceel in die **tijd** onbebouwd. Wij hadden gehoopt op dit punt nabij de kerk en op een van de hoogste plaatsen in het veengebied nadere aanwijzingen te kunnen vinden omtrent de oorsprong en de ouderdom van de dorpsbebouwing.

Op 2, 3 en 4 december 1992 is het werk door de graafploeg voor zover de **tijd** dat toeliet uitgevoerd. Bij de aanvang was door de sloop van de woning de grond ernstig verstoord. Dit was nodig omdat de fundering van van huis moest worden verwijderd om toekomstige bebouwing mogelijk te maken. Deze fundering was uitgevoerd in geloofd metselwerk hetgeen een gebruikelijke constructie was in die **tijd**. Op het moment van onderzoek was die fundering echter reeds geheel verdwenen. Gelukkig was nog niet alles weggebroken want aan de noordoostzijde van het terrein was nog een regenput aanwezig die grondig is onderzocht en ook gefotografeerd. De put was evenals de fundering gemetseld met een gewelfd plafond en had een omvang van ca 2 x 3 meter en een diepte van ruim 2 meter. Hij was bekleed met geglaazuurde rode tegels en maakte een zeer solide indruk. Na het leegpompen van de put bleken daarin geen resten meer aanwezig te zijn. Deze regenput, die was bestemd voor drinkwater, was vanuit het woonhuis

De "gravers", de heren Hoogboom en Van Leeuwen tijdens schafttijd. Hun zorgelijke blikken verraden dat er niet al te veel gevonden is.

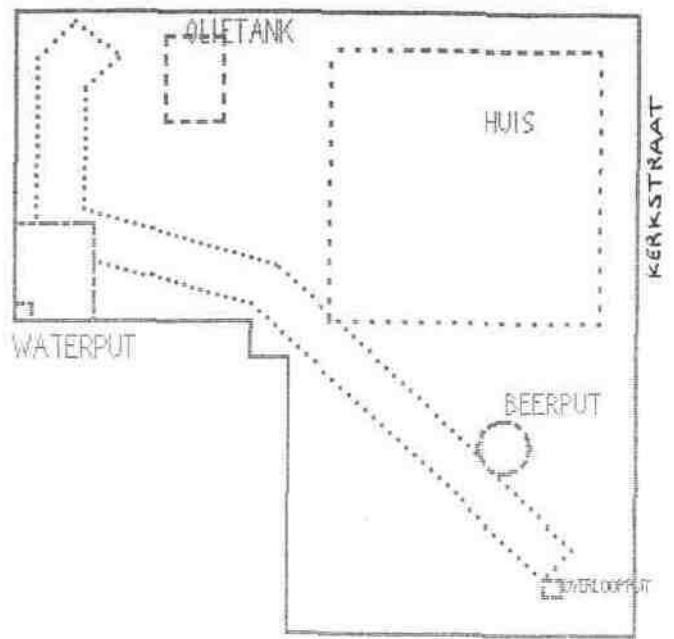

en mogelijk ook vanuit de voormalige school bereikbaar.

Het siopersbedrijf heeft voor het onderzoek een sleuf gegraven dwars door het terrein (zie tekening). Helaas hebben wij weinig gevonden. We stuitten op een oudere fundering die door tijdgebrek niet kon worden onderzocht. Verder stonden er de restanten van een muurtje op in een cirkel staande dunne houten paaltjes, een zogenaamde huyen of huyden fundering. Aan de wegzijde zijn een aantal scherven gevonden die qua datering niet verschillen met wat in de Dorpsstraat is gevonden.

Helaas heeft deze opgraving gezien verwachtingsvolle lokatie niet opgeleverd hetgeen er van werd verwacht. Ook nu is weer gebleken dat het doen van opgravingen altijd onverwachte elementen in zich heeft en als die negatief zijn is dat teleurstellend.

Wilma Raadsveld.

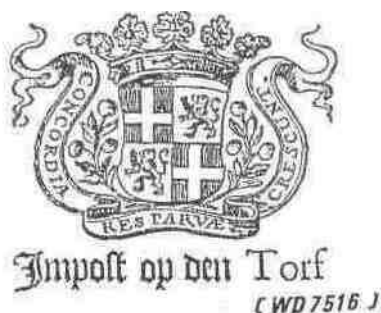

Rectificatie

Naar aanleiding van onze artikelen over gemalen en waterschappen in voorgaande afleveringen, heeft het Hoogheemraadschap Amstel en Vecht laten weten lid te willen worden van onze vereniging. Wij zijn daarmee natuurlijk zeer vereerd. Bij die gelegenheid werd ons tevens medegedeeld dat er in ons artikel, verschenen in de maart uitgave 1992, enige fouten zijn geslopen. Wij zullen die hier gaarne corrigeren. Zo is het waterschap De Proosdijlanden niet in 1970, maar in 1976 opgericht. Het hoogheemraadschap Amstel en Vecht is geen samenvoeging van twee, maar van meerdere waterschappen en dat gebeurde niet in 1989, zoals wij schreven.

Pas op 1 januari 1991 werden het hoogheemraadschap Amstelland, het hoogheemraadschap de Zeedijk beoosten Muiden, het waterschap De Proosdijlanden en het waterschap Drecht en Vecht samengevoegd tot het hoogheemraadschap Amstel en Vecht. In 1992 kwam daar ook nog het waterschap De Vecht bij. Inmiddels is ook het waterschap De Vinkeveensche en Proostdijerpolders opgeheven; de taken en bezittingen zijn eveneens opgegaan in het hoogheemraadschap Amstel en Vecht.

Ziezo, U bent weer volledig op de hoogte en wij danken de archivaris van het hoogheemraadschap gaarne voor haar verbeteringen.

Impost op den Torf

(WD7516)

DOCUMENTATIE

Het doet me plezier te kunnen melden, dat onze bibliotheek in het afgelopen kwartaal -weer een beduidende metamorfose heeft ondergaan.....endanbedoelikeenaanwinst van maar liefst 33 l stuks.

Gevolg: nummeren, catalogiseren, inpassen en . . . verplaatsen naar een tweede kast. Bovendien krijgen wij de laatste tijd nog al eens foto's in bruikleen, teneinde hiervan (werkelijke schitterende) fotokopiën te kunnen maken. Al met al een stimulans om op de ingeslagen weg door te gaan en voor de inwoners misschien een idee eens een kijkje te komen nemen in het Prinsenhuis; Zullen we dan maar zeggen tot ziens?!

N. B. Nummers waarvoor een sterretje is geplaatst, worden NIET uitgeleend en kunnen slechts in het Prinsenhuis worden ingekeken;

En dan nu de nieuwe aanwinsten:

ATLASSEN EN KAARTEN

Alt 0053 Joost Jansz. De kaart van Holland van 1575. (nwe uitg.)

BIBLIOGRAFIE

BI 9009 Opgave van inventarissen van - en nadere toegangen tot archieven en collecties van Gemeenten en Waterschappen in Utrecht, gereedgekomen in de jaren 1980 - 1992. uitg. mei 1992.

BI 9010 De archieven in Utrecht. (1985)

DORPSGESCHIEDENIS

DG 1078 Amstelveen 1900; zoals het toen was.

DG * 1079 De Utrechtse Gemeenten In 1815.

DG * 1080 Aelsmeer, beknopte geschiedenis van een opmerkelijk dorp.

DG 1081 Van Voorbijgegane jaren. Hein Zuidervaart

DG 1082 De Hoef, een wandeling langs " De Kromme Mijdrecht".

DG 1083 Cultuur-Historie aan het Eemmeer.

DG * 1084 Oude prentkaarten vertellen over Wilnis-deel 1. (1971)

DG * 1085 idem - deel 2 (1976)

DG * 1086 idem - deel 3 (1980)

DG 1087 Over Uithoorn en De Kwakel. (mei 1987)

KERKGESCHIEDENIS

KG 2534 Het Bevington orgel in de Ger. Kerk te Vilnis

KG 2535 Zwijndrechtsche Nieuwlichters in Mijdrecht. (1823-1846)

KG 2536 Jubileum De Sleutel. Uitg. Ned. Gregoriusver. Utrecht.

MONUMENTEN

MO 9506 5 jaar open Monumentendag 1987-1991.

NOTULEN EN PERIODIEKEN GEMEENTEN(N) E . D .

NG 4051 De Organisatie der Gemeenten, gedurende de jaren
1795-1851.

DE PROOSTKOERIER

PK 11007A Jaarboek De Proostkoerier 1991 .

PK 11008 Jaarboek De Proostkoerier 1992 .

PK 11008A Jaarboek De Proostkoerier 1992 .

') A-nummers voor kopiëerdoeleinden.

STÜDIEBOEKEN

SB 7017 Wat is geschiedenis?

STADS-(DORPS-) ONTWIKKELING

SO 8515 Streekplan Utrecht. Samenvatting van het voorontwerp.
(juni 1984) incl. kaart.

SCHILDERIJEN, ETSEN, REPRODUCTIES E . D .

SR 5504 Hedendaagse tekeningen van het Vecht- en Plassengebied.

SCHOLEN, VERENIGINGEN, STICHTINGEN E . D .

SV 6041 Jaarverslag Molenrevue 1990. Stg. De Utrechtse molens.

SV 6042 1880-1980- 100 jaar Christelijk Nationaal Schoolonderwijs-
Vinkeveen.

SV 6043 Brandweerdagen Mijdrecht 1964

SV 6044 Toneelvereniging "O.K.K.". Opvoering "Engeltje".
7 maart 1992 .

SV 6045 Voor! Natuurbehoud en Landschapsbeheer in de Ronde Venen.

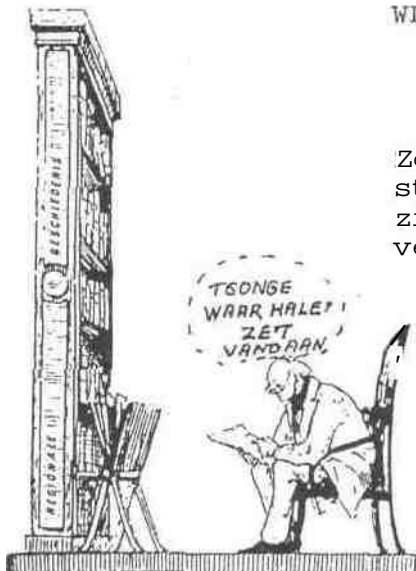
SV 6046 Nijenrode University. Het Executive MBA van Nijenrode.
De Tweede fase.

SV 6047 Nijenrode Universiteit voor bedrijfskunde. Verkort
Doctoraal.

WATERSCHAPPEN EN DROOGMAKERIJEN

WD 7516 ordonnantie van de Impost op den Torf.
Uitg. 1695.

WD 7515 De Archieven van de Gemeente-,
Waterschaps- en Veenderijbesturen.
in de Gemeenten Mijdrecht, Wilnis
en Vinkeveen

Zo als u ziet is uw vereniging weer een stuk "rijker" geworden. Steeds meer mensen zien het grote belang van een historische vereniging. Velen onder ons zijn druk bezig met hun stamboom, terwijl anderen zich weer bezorgd maken om onze monumenten. Vandaar, dat wij week in week uit nieuwe leden mogen noteren en met voldoening mogen constateren dat onze vereniging niet meer weg te denken is in De Ronde Venen

Th. De Schrijver

de secretaris

De INGEKOMEN STUKKEN.

In de vorige "Proostkoerier" moest, ik u melden dat er weinig belangrijke ingekomen stukken te delen waren. Het is hollen of stil staan.

Het wordt hollen.

In de leesmap, welke vanaf dinsdag 2 maart 1993, weer in het Prinsenhuis aanwezig zal zijn, liggen een keur aan interessante artikelen.

Deze artikelen kunt u terugvinden in een aantal boekjes. In willekeurige volgorde stel ik se aan u voor.

- Archeologische kroniek van de Provincie Utrecht, over de jaren 1985 - 1987, geschreven door W. J. Tent, provinciaal archeoloog van utrecht. Het boekje geeft een korte impressie van de resultaten van opgravingen in de provincie Utrecht. Leerzaam. Verlicht met foto's, ziet het er uit "om te hebben".

- Stichts Historisch Contact. Jaargang 1, nummer 1. Terecht merkt u op dat dit het eerste exemplaar is, van een nieuwsbrief. Citaat: Dit is het eerste nummer van Stichts Historisch Contact, de nieuwsbrief van de Stichting Stichtse Geschiedenis. Deze nieuwsbrief is één van de initiatieven die de S.S.G. ontplooit om de historische geïnteresseerden, en daarvan zijn er vele duizenden in de provincie, met woord en daad bij te staan. Einde citaat. Het tweede nummer van de eerste jaargang is ook al binnen. Vele informatie worden ons aange-reikt. Het aal nog nodig zijn een leestafel in te richten in het verenigingslokaal.

- Museumbrief nr. 5. In deze perio-diek o.a "nieuws en activiteiten van de Stichting Ondersteuning Musea in de Provincie Utrecht. S O M. genoemd. Een greep uit dit nieuws lijstje. Museumwinkel: publieksservice en bron van inkomsten. Museumweekend 1993.

Cursusaanbod 1993, voor museummede-werkers en geschiedueofenaars. Ook te vinden in deze museum brief.' Nieuws van de Federatie Stichts Cul-tureel Erfgoed. Met onderwerpen over: Monumentenwacht utrecht Boerderijenstichting utrecht Boerenerven-project Stichting De Utrechtse Molens

U ziet het, een scala van interessan-te informatie.

In deze museumbrief is ook een knip-selkrant opgenomen. Nieuws uit de Provincie.

Allerlei activiteiten worden daarin opgenomen, verlicht met foto's. Het geeft, een beeld hoe anderen met his-torie en cultuur omgaan.

Het wordt tijd dat wij ook iets pres-teren op het gebied van cultuur.

Weliswaar lezen de samenstellers van de museumbrief nog niet de informa-tiedragers, welke in onze regio ver-schijnen, maar wellicht komt dat nog ais deze informatiedragers ontdekken hoeveel lezers inmiddels lid zijn geworden van de Historische Vereni-ging. En er komen er meer.! Dan moeten zij wel een pagina gaan vullen met "CULTUUR". Maar ja, cultuur in een Krant, welke gratis wordt verspreid?. Dan wordt "de Ronde Venen" ook ver-meldt in de Museumbrief. Het is 'bijna 1 April. Het is misschien wel iets voor een grap.

Van de Provincie Utrecht is ingekomen het langverwachte "Monumenten Inven-tarisatie Project, afgekort M.I.P.

Over humor gesproken.

De inventarisatie is alfabetisch, lexicografisch opgesteld. Daarbij wordt niet vermeld in welk dorp of woonkern een monumentaal pand gelegen is.

Het aardige is dan dat de wegen van de "heren" door elkaar gaan lopen, als het om panden gaat aan de Heren-wegen in Wilnis of Vinkeveen. Er is gelukkig maar één Dorpsstraat.

Tenslotte. Onderstaand plaatje toont ons een turftrapper.

Het is verbazingwekkend, elke keer weer, dat die veenarbeiders zulke enorme doordouwers zijn geweest.

Elk jaar opnieuw vanaf maart, ca. 1500m³ bagger omvormen tot een klont veen. Telkens weer in de handen, eindelijk droge turf.

Energie, Economieen er dan zelf nauwelijks deel aan hebben!

Onze generatie heeft het nog gezien en gehoord.

Het geluid van de baggermachine op een vroege lentemorgen, ratelt nog in onze oren. Voor een kleine jongen zonder zorgen, was het zelfs een vrolijk geluid.

Daarom zijn wij verplicht de prachtige collectie, welke is bijeengebracht door wijlen de heer H. Borger, de stichter

van het Veenmuseum "Op Hoop van Zegen", te bewaren, maar ook uit te bouwen. Als een eerbewijs aan al die mensen die het zweet geleverd hebben om de stelen te kleuren van de baggerbeugels, de boezemschoppen, de rakkers, de muntharken, de stikijzers. En die gekloofde handen.

Als U, helaas, geen gelgenheid hebt om vrijwilliger te zijn of te worden in het Veenmuseum, dan doet U er goed aan om dit jaar een paar uur in Uw agenda te reserveren voor een bezoek aan het Veenmuseum.

Voor f.2.50 entree hoeft U het niet te laten. Van harte welkom.

"HET VEENMUSEUM"
P.A.van Golen

De turftrapper van weleer

W E L K O M a a n N I E U W E L E D E N

Steeds weer blijkt dat in de gemeente De Ronde Venen mensen worden gevonden met belangstelling voor de plaatselijke historie en die zich bij onze vereniging wensen aan te sluiten. Dit is een goede ontwikkeling en wij zijn daarover zeer verheugd. Sedert het verschijnen van "De Proostkoerier" van december 1992 konden hierdoor de onderstaande 16 nieuwe leden inschrijven. Het aantal leden bedraagt momenteel 275.

B.H.L. van Aken - Noordwijkerhout
Hoogheemraadschap Amstel en Vecht - Ouderkerk a/d Amstel
mevr. J.F.M. Arts-de Wit - Amstelhoek
J.A. te Avest - Vinkeveen
E.H. Bussche - Mijdrecht
mevr. M.M.Ch. Diepgrond-Soesman - De Hoef
G.L. van Dijk - Mijdrecht
mr. P. Hendriks - Mijdrecht
U.N. Hoekstra - Mijdrecht
Th.J. Kok - Vinkeveen
Lothar Mair - Mijdrecht
A.J. Nederhof - Mijdrecht
R.R. van Staveren - Wilms
J.G.M. Verhoek - Uithoorn
L. van Yperen - Mijdrecht
D.W.J.M. Zaal - Mijdrecht

Al deze nieuwe leden roepen wij toe:

" V A N H A R T E W E L K O M "

Genealogie - waarschuwing

Volgens een bericht van het Centraal Bureau voor Genealogie zijn er de laatste tijd veel klachten over bureaus die familiewapens aanbieden. Meestal zijn de aanbiedingen zo gesteld dat de geadresseerde een geschilderde of gegraveerde uitvoering van een wapen op zijn of haar familienaam wordt geboden. Dikwijls blijkt het dan om een wapen te gaan van een van de takken van een geslacht waartoe de aanvrager behoort. Voor de betrokkene is dat dus eigenlijk waardeloos. Het Bureau wijst erop dat aan het gebruik van een familiewapen het nodige vooraf behoort te gaan en adviseert niet zonder nader onderzoek in te gaan op aanbiedingen als bovenbedoeld. Het bureau is gevestigd aan de Prins Willem-Alexanderhof 22 te Den Haag tel: 070-3814651